

Folklórny súbor
GYMNÍK

50

ROKOV

1964 · 2014

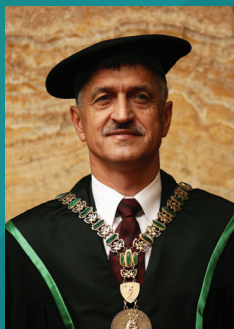

GYM NIK

„ Sme Gymnikári,
zo všetkých kútov našej drahej vlasti poschádzani,
do mesta bratskej slávy,
do našej Bratislavy.

*Kumšt otcov a materi zveládený sťa pozdrav zemi posielame,
juhu nášmu úrodnému a zlatistému,
hrdému srdcu Slovenska i Zemplínu hraničnému, Záhoriu, Považiu,
našej zemi drahej!* “

Kliment Ondrejka

Príhovor dekana

Folklorný súbor Gymnik patrí medzi základné súčasti Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského takmer od jej založenia v roku 1960.

Na podnet vtedajšej odbornej asistentky pani Hedy Šimonekovej partia nadšencov založila folklorný súbor, ktorý sa aj vo svojom názve odvoláva na staré antické pramene.

Cieľom folklorného súboru bolo a je dať študentom vysokých a stredných škôl priestor realizovať sa v oblasti folklóru a ľudového umenia. Folklorný súbor sa vypracoval medzi popredné amatérske umelecké telesá a reprezentoval fakultu, Univerzitu Komenského, ale aj Slovensko na rôznych medzinárodných podujatiach. Stal sa víťazom a oceňovaným súborom na rôznych domácich i zahraničných festivaloch. Je zaujímavé, že veľké úspechy na medzinárodnom poli súbor dosiahol pod vedením Nasira Ahmeda Zoberiho (indickej národnosti).

Počas 50-ročnej existencie sa vo FS Gymnik vystriedali stovky spevákov, tanečníkov a hudobníkov. Niektorí z nich sa vypracovali medzi popredné osobnosti v oblasti folklóru a pracujú aj v profesionálnych folklorných súboroch. Pri stavbe programu jeho autori vychádzali nielen z pôvodných tradícií slovenského ľudového folklóru, ale využívali aj osobitosti študentov FTVŠ UK. Ich dobrú pohybovú pripravenosť a schopnosť zabaviť seba i svoje publikum. O jeho vysokej úrovni svedčí aj skutočnosť, že to boli práve tanečníci FS Gymnik, ktorí účinkovali v najúspešnejšom slovenskom muzikáli „Na skle maľované“.

Členovia folklórneho súboru patrili aj medzi úspešných študentov fakulty. Ich pohybové skladby v rámci Študentskej vedeckej odbornej a umeleckej činnosti patrili medzi najzaujímavejšie. Vzhľadom na veľký počet autorov mali ľudové tance v rámci súťaže samostatnú sekciu. Žiaľ, v súčasnosti je iný trend. Počet študentov FTVŠ UK v súbore klesol možno na historické minimum. Aj v dnešnej modernej pretechnizovanej dobe si však žiadne významné spoločenské, športové, pedagogické a vedecko-výskumné podujatie na fakulte nevieme predstaviť bez vystúpenia členov FS Gymnik.

Tak ako fakulta prechádzala rôznymi etapami financovania svojej činnosti, aj FS Gymnik mal lepšie a horšie podmienky pre svoju činnosť. Každé vedenie fakulty sa snažilo vytvoriť aspoň minimálne podmienky, aby si folklórny súbor udržal svoje vysoké renomé. V súčasnosti sú pre FS Gymnik vytvorené optimálne priestorové podmienky. O zlepšenie finančných podmienok sa snaží vedenie folklórneho súboru aj v spolupráci s vedením Univerzity Komenského a zapojením do ďalších rôznych aktivít.

Sme radi, že ocenenia z ostatných rokov na významných medzinárodných podujatiach ako reprezentanta Slovenska sú dôkazom, že FS Gymnik je stále na vysokej umeleckej úrovni. Do ďalších rokov folklórnemu súboru Gymnik a jeho členom prajeme veľa tvorivých síl a elánu pri udržiavaní a popularizácii slovenského ľudového umenia.

prof. PaedDr. Miroslav Holienka, PhD.
dekan FTVŠ UK

Milá Gymnikárska rodina!

Tento rok oslavujeme 50. výročie nášho založenia. Za ten čas sme sa rozrástli na viac ako sedemsto členov. Každá jedna generácia, ktorá sa tu vystriedala, priniesla do súboru niečo nové, niečo svoje. Napriek tomu, všetci sme prežívali čosi podobné. Všetky tie krásne zážitky zo zájazdov, sústredení, vystúpení, na ktoré stále s úsmevom spomínáme. Vytvorili sme si náhradnú rodinu. Tá nás sprevádzala pri štúdiu a dospievaní vo veľkej neznámej Bratislave. Kvantum ľudí, ktorých sme vďaka nej spoznali. Našli sme si v nich vzor, priateľa, či životného partnera.

Táto rodina stále funguje. Všetko okolo nás sa mení, ale to čo kedysi zakladatelia vložili do Gymniku sa uchovalo. Srdiečko, ktoré v inom súbore nenájdeme. To, čo nás drží pokope nie je založené na fanatizme, ale na zdravých vzájomných priateľských vzťahoch a nadšení pre ľudovú hudbu, spev a tanec.

24. mája 1964 uzrel svetlo sveta tento svojrázny súbor a odvtedy šíri krásu, radosť, ako aj folklórne zvyklosti Slovenska.

„Ja som chodila do Gymniku veľmi rada, stiahla som so sebou aj Milana. Napokon bolo z toho prvé súborové manželstvo.“

Mária Weisová – Chmelárová /pôsobenie v rokoch 1964 – 1968/

Milan Weis /pôsobenie v rokoch 1964 – 1972/

„Matka ma naučila rozprávať a byť čestným. Otec, ten ma naučil pracovať a mať rád ľudí. Škole vďačím za to, že niečo viem, a to niečo využívam pre dobro druhých. A Gymnik, ten ma naučil poznávať Slovensko a chápať ľudí v ňom. Gymnik ma naučil žiť.“

Henrich Pelikán /pôsobenie v rokoch 1964 – 1975/

„Aj ja som si našla manžela v súbore - Kaja!“

Eva Horniaková – Jarásková /pôsobenie v rokoch 1964 – 1975/

„Patrím k zakladateľskej generácii Gymniku. Roky v ňom strávené považujem za najkrajšie v mojom živote. Nielen preto, že som bola mladá, ale najmä preto, že som v ňom našla priateľov na celý život. Ešte aj dnes si rada pripomínam Gymnika a všetko okolo neho.“

Lýdia Polakovičová – Klocoková /pôsobenie v rokoch 1964 – 1970/

„Ja nie som rodený tanečník. Avšak, na odporúčanie pani Hedy som to skúsil. Nikdy by som nepovedal, že sa dá toľko pekných chvíľ prežiť v tak krátkom čase, v tak veľkom kolektíve, tak radostne a najmä tak priateľsky. Skutočne, teraz, pomaly čo by už dôchodca, môžem konštatovať, že viac radosti a šťastia ma v živote nestretlo, ak nerátam moju rodinu a narodenie mojich synov. A ako sa rád prehŕňam v tom množstve fotografií, propagačných materiálov, diapozitívov a spomínam. V našom Gymniku nuda nebola, veď množstvo domácich ako aj zahraničných vystúpení hovorí za všetko!“

Ján Martinka – Beno /pôsobenie v rokoch 1969 – 1974/

„Súbor Gymnik bol vždy vynikajúci súbor – proste pojem. V čase môjho pôsobenia v súbore Zobor – pri Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre, veľmi sme závideli Gymniku krásny Goralský tanec. Gymnikári nám v tom čase asi závideli víťazstvo na Akademickej Nitre za objavný blok tancov a pesničiek z oblasti Nitry. Gymnik (ale aj Zobor) mi dali veľa krásnych, veselých chvíľ strávených na „doskách“, najmä ak sa naše tancovanie stretlo u obecnstva s patričnou odozvou. Vďaka ľudovému tancu a spevu som hlbšie spoznala krásnu a bohatú oblasť ľudového umenia našich predkov. Navštívila som známe, ale aj úplne neznáme miesta Slovenska, ba aj vtedajšieho Československa.

Vďaka folklóru som mala šťastie spoznať folklór iných národov účasťou na medzinárodných festivaloch v zahraničí. Cenné je to, že som hodnotne využívala svoj voľný čas, čas dávania radosti aj druhým, a že som získala veľa priateľov, s ktorými sa stretávam (a sú nápomocní vo veselých aj smutných situáciách) až do dnešných dní.“

Nasťa Falťanová /pôsobenie v rokoch 1973 – 1984/

Pocta bratovi

„Bol júl 1968 a sviatok sv. Cyrila a Metoda na hrade Devín. Vyše 100 000 ľudí sa stretlo na Vseslovanských dňoch. Dodo, môj starší brat, sa tam chystal s frajerkou. Malo to však háčik. Podľa pravidiel našej rodiny sa o mňa musel starať, a teda zobrať ma so sebou. Vtedy ešte fungoval amfiteáter. Prírodné hľadisko, to bola hlava na hlave. Na javisku ešte niečo úžasnejšie – Lúčnica. Nedá sa to celé opísať, bolo to však niečo fascinujúce ako celok. Bol som z toho unesený. Teraz viem, že ma to poznačilo na celý život. Odvtedy som s tým všetkých veľa otravoval. Na jar roku 1971 mi Dodo povedal, že kamarát potrebuje chlapcov do súboru. Do Gymniku.

A tak som šiel. Mal som 14 preč, necelých 170 cm a asi 55 kíl - chlap ako hora. Cieľ Lafranconi, štúdio. Boli tam ujovia a tety v teplákoch a sukniach, všade samé zrkadlá. Predo mnou sa zrazu zjavili jahody. Ponúkli ma. A ani neviem ako, tréma a strach boli preč. Čuduj sa svete, v lete ma zobrali na sústredenie do Trenčína. Týždeň preč z domu. Sám. Cvičili sme a trénovali ostošeť. Na nácvik Zemplína som dostal čížmy, asi o dve čísla väčšie. Dvojité treščák som musel robiť štvorité, aby ako tak vyzeral. To bola škola. A ešte teta Lyda Oravcová, ktorej som bol po krk. To bol párik. Tam som pochopil, čo je partner v páre, aj keď to bolo opačné garde.

Áno, hrad Devín a Lúčnica mi učarovali natoľko, že je z toho celoživotný príbeh. Po Gymniku som dostal ponuku založiť folklórny súbor. Dal som mu názov – Devín.

Takže Dodkes, brat môj: Ďakujem!”

Juraj Rinčo /pôsobenie v rokoch 1971 – 1989/

Spomienka na kamarátov

V polovici 70-tych rokov Gymnik prežíval ťažké obdobie. Pani Hedka Šimoneková nebola len umeleckou vedúcou, ale aj riaditeľkou súboru a jeho organizačnou vedúcou. Rozhodla sa preto dať priestor mladým. A tak sme privítali nového riaditeľa Igora Medlena, človeka s bohatými skúsenosťami vo folklóre. Ved' založil folklórny súbor Ekonóm a pracoval aj ako tajomník Východnej. Očakávalo sa od neho, že prinesie nový vietor do súboru. Igor tieto očakávania splnil. Do Gymniku doviedol Vlada Valoviča, vedúceho ľudovej hudby, známeho dirigenta. A s ním prišli noví muzikanti, Egreš (Peter Černay), Petko (Stano Marinov), Jožo Šivec a samozrejme Laco Kišlak, ktorí nás potom sprevádzali takmer ďalších 10 rokov. A priviedol aj nových tanečných pedagógov, Libušu Bachratú (Štefanovičová) a Milana Beniaka z Lúčnice. Naplno začal v súbore pracovať aj Jano Blaho.

Libušin príchod sme očakávali s radosťou, ale aj s veľkými obavami. Ved' to bola dlhoročná sólistka a tanečný pedagóg Lúčnice. Ako vynikajúcu tanečnicu sme ju poznali z vystúpení Lúčnice a ako kamošku z Luxorky, kam sme pravidelne chodili z nácvikov, kde sa pri pive, borovičke a americkej malinovke konali „dôležité“ stretnutia folklóristov. Či už z amatérskych súborov a Lúčnice alebo profesionálov zo Sluku. Preberali sa tu všetky boľáčky folklóru a každý z nás mal ten správny liek, či náplasť na všetko, čo sa týkalo folklóru.

Nácviky s Libušou boli naozaj výnimočné. Ukázala nám úplne iný rozmer ľudového tanca. Učila nás tancovať nielen nohami, ale najmä srdcom. Tešili sme sa na jej nácviky a zakaždým sme čakali, čo nové prinesie, ukáže, vymyslí. „Nácviky“ niekedy pokračovali až do skorých ranných hodín v kuchyni, v jej byte, na Duklianskej ulici, kde sme okrem folklóru prebrali všetko možné: štrikovanie, šitie, háčkovanie, varenie, pečenie, módu. A vždy nás u nej čakala tá jej výborná „fazuľová“.

Mnohí z našich kamarátov už nie sú medzi nami a medzi nimi aj Libuša. A nie je to tak dávno, čo náhle navždy odišiel aj Igor. Dúfame, že sa na nás pozerajú z folklórneho neba. Čakajú tam na nás spolu so všetkými kamarátmi, ktorí už tiež nie sú medzi nami a s ktorými sme sa v Gymniku a aj mimo neho vo „folklóre“ stretli. Naše spomienky však s nimi neodišli...

Alica Rinčová /pôsobenie v rokoch 1971 – 1987/

Niekoľko slov...

Milá moja rodina, v rámci 50. výročia nášho založenia sa opäť stretávame, aby sme sa zviatili, poobjímali, potešili vystúpením našich pokračovateľov a spolu si zas pospomínali.

Na čo skôr? Či na prvé tanečné krôčiky „na javisku“ telocvične na Kalinčiakovej a či na nôty prvej našej ľudovky na povale PKO? Spomienky plynú. Od tancovania v jednej sukni „na obe strany“, cez večné aktívy, drásajúce umelecké hodnotenia z „tarasovovho“ zápisníka až po preberanie víťazných trofejí našej spoločnej práce. Spomínajme spolu na horúce talianske pláže, studené portugalské noci, neopakovateľný francúzsky šarm, na primášovu pieseň zo Strážnice, na Stračinovu znelku Východnej! To všetko cíti človek niekde hlboko, hrejivo pri srdci. Spomínam na vaše nesmelé príchody do súboru, na vaše šantenie a zrenie. Na vaše odchody so slzami v očiach, keď sme vás vyprevádzali do života. A teraz prišli ste, tak vitajte doma!

Moja cesta s Vami bola jedinečná. Mali sme sa radi aj nemali. Prišli chvíle ťažké aj ľahšie. Prišli nádeje i sklamania. Bola to cesta poznávania a spoznania. Ľudí dobrých i menej dobrých. Prajných aj neprajných – ale tých bolo veľmi málo. Tí dlho v súbore nevydržali. Vydržali len kamaráti. Tí, ktorí sa vedeli obetovať jeden pre druhého, tolerovať sa, vážiť, priniesť srdce na dlani. A preto ako hovorí M. Ferko:

„Život môj! Nech sa čo stane,
či budeš radostný a či plný múk,
splň mi len to jedno prianie
skromné, sťa margarétka z našich lúk,
aby nevyschli dlane
od pevných stískov kamarátskych rúk.“

Dnes sa radujeme z vašich úspechov, milí Gymnिकári! Tlieskame Vám k 50-tym narodeninám, k premiérovému programu a do ďalších rokov úspešného života. Záverom sa chcem Vám všetkým, moji milí, poďakovať za celý zrelý život prežitý medzi Vami. Ďakujem za spoluprácu vedeniu súboru Gymnik a najmä všetkým vedeniam FTVŠ a UK, a všetkým dobrým ľuďom, ktorí Vám pomáhali a pomáhajú, aby ste boli tam, kde dnes ste. Vysoko v rebríčku nositeľov našej národnej kultúry. Buďte zdraví, skromní a čo najviac veselí!

Vaša **Heda Šimoneková**

Ocenenia

Súbor je laureátom mnohých slovenských festivalov a prehliadok ako Východná, Detva, Myjava, Zuberec, Heľpa, dvojnásobným držiteľom „Ceny Mikuláša Senku“ a mohých ďalších.

K najvýznamnejším oceneniam zo zahraničia patria:

1. miesto z Medzinárodnej súťaže vysokoškolských folklórnych súborov v poľskom Sosnowci (1979)

„Zlatý chrám“ z Medzinárodného folklórneho festivalu v sicílskom Agrigente (1989)

Čestné uznanie Ministerstva kultúry ČR z medzinárodného folklórneho festivalu v Strážnici (1990)

„Zlatá a bronzová valaška“ z MF horských krajín v poľskom Zakopanom (1997, 2011)

„Grand Prix“ z XIII. medzinárodného folklórneho stretnutia v poľskom Ziwieci (2002)

Oficiálny predstaviteľ Slovenského ľudového umenia na Svetovej kultúrnej výstave EXPO 2011 v Kórei (2011)

a mnoho ďalších...

Okrem toho umelecky spolupracoval s bratislavskými divadlami – SND: Na skle maľované, Playback; Nová scéna: Hrnčiarsky bál.

Medaila D.G.Licharda

V roku 2004 riaditeľ Národného osvetového centra udelil folklórnemu súboru Gymnik a jeho zakladateľke pani Hede Šimonekovej medailu D. G. Licharda.

Zájazdy

Folklorný súbor Gymnik od svojho vzniku v roku 1964 navštívil okrem všetkých kútov Slovenska viac ako 30 krajín v Európe, Amerike, Afrike, Ázii.

	Belgicko 1971, 1983, 2000, 2010
	Bosna a Hercegovina 2012
	Francúzsko 1972, 1977, 1980, 1992, 1993, 1994, 1996, 2001, 2002, 2005, 2006, 2009, 2010
	Grécko 1975, 1988, 1999, 2007
	Holandsko 1969, 2004, 2006
	India 1998
	Irak 1979
	Írsko 2005
	Jordánsko 1984
	Juhoslávia 1981, 1986
	Južná Kórea 2011
	Luxembursko 1983
	Maďarsko 1970, 1973, 1977, 1979, 1981, 1997
	Malajzia 2009
	Maroko 1986
	Mexiko 2001, 2010
	Nemecko 1973, 1976, 1982, 2000
	Poľsko 1970, 1979, 1987, 1988, 1997, 1999, 2001, 2002, 2006, 2007, 2008, 2011
	Portugalsko 1968, 1989
	Rakúsko 1969, 1985, 1994, 2006
	Rusko 1966, 1970, 1984
	Slovensko 1997, 2004
	Švajčiarsko 1984, 1993, 2011
	Taliansko 1967, 1969, 1975, 1987, 1989, 1996, 2005, 2012
	Turecko 1991
	USA 1990
	Veľká Británia 1995

Zoznam členov

Štefan Gerhát – riaditeľ súboru

Mária Tomagová – tanečný pedagóg

Lubomír Slačka – tanečný pedagóg

Adriana Jarolínová – hlasový pedagóg

Andrej Záhorec – hudobný pedagóg

Tanec

Behmetová Mária

Bičanová Kristína

Duchoslavová Viera

Ďuráčiová Tereza

Gášparová Gabriela

Hanušovská Marína

Hudáková Zlatica

Karabínošová Zuzana

Kováčková Nikola

Kozáková Júlia

Lomenová Sarah

Majerníková Ľudmila

Petříková Veronika

Slabeyová Juliana

Sojtková Simona

Šimonovičová Nina

Tekulová Paula

Tomášová Lívia

Vidová Zuzana

Vrbanová Veronika

Zelenayová Jana

Doležal Luboš

Csornai Matej

Gulik Jakub

Kantor Peter

Kollárik Pavol

Kováč Tomáš

Malinič Andrej

Máťuš Marek

Mesík Juraj

Michaleje Lukáš

Petráš Martin

Smetana Michal

Vrban Branislav

Spev

Haragová Alžbeta

Kozáková Júlia

Polakovičová Katarína

Vyškrábková Jana

Hudba

Adásková Miroslava – husle

Hanušovský Ján – viola

Komorník Tomáš – akordeón

Kopačková Denisa – husle

Krnáč Ján – kontrabas

Mäsiarová Zuzana – husle

Neumahr Marek – cimbal

Okapal Filip – husle

Záhorec Andrej – husle

Kontakt

Folklorný súbor GYMNİK

pri Fakulte telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského, Bratislava

Nábrežie arm. gen. L.Svobodu 9, 814 69 Bratislava

+421 907 734 228

gymnik@fsport.uniba.sk

www.gymnik.sk

Občianske združenie Pro Gymnik

Nábrežie arm. gen. L.Svobodu 9, 811 02 Bratislava

IČO: 36069639

DIČ: 2021621525

Bankové spojenie: Tatra Banka a.s.

Číslo účtu: 2622431437 / 1100

IBAN: SK031100000002622431437

Naši partneri

Realizované s podporou Hlavného mesta SR Bratislavy.

**GYM
NIK**

© Folklorný súbor GYMNIK 2014
Design ~ Mgr. art. Ján Hanušovský